

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.557 van 27 mei 2014
in de zaak A. 195.441/XII-6104**

In zake: Herman MARTENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Lindemans
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door:
1. de Vlaamse Regering
2. de Beroepscommissie voor Tuchtzaken
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom De Sutter
kantoor houdende te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

de GEMEENTE SCHOTEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
bij wie woonplaats wordt gekozen
en eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ingrid Opdebeek

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 februari 2010, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 8 december 2009 van de Beroepscommissie voor tuchtzaken waarbij de door de gemeenteraad van Schoten op 5 mei 2009 aan

Herman Martens opgelegde tuchtstraf van de blaam “wordt gehandhaafd en bevestigd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 222.861 van 14 maart 2013 heropent de Raad van State het debat en wordt het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat gelast met een aanvullend onderzoek.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij, de verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 maart 2014.

Staatsraad Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dirk Lindemans, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Tom De Sutter, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het tussenarrest nr. 222.861 van 14 maart 2013 zijn de feiten als volgt uiteengezet:

“3. Op 27 maart 2008 besluit de gemeenteraad van Schoten om ten laste van verzoeker, gemeenteontvanger, een tuchtprocedure op te starten teneinde mogelijke tekortkomingen inzake de wijze van ambtsuitoefening en hiërarchische gehoorzaamheid te onderzoeken.

Na op 27 november 2008 kennis te hebben genomen van het tuchtverslag van 14 november 2008 van de tuchtonderzoeker, beslist de gemeenteraad om een tuchtrechtelijke procedure in te stellen voor de volgende ‘2 mogelijke tuchtfeiten’:

- het niet zorgvuldig of niet binnen een redelijke termijn of binnen de afgesproken termijn afhandelen van taken die tot de beroepslichten behoren, het systematisch niet opvolgen van afspraken en de herhaalde weigering om regelmatig gegeven opdrachten uit te voeren;
- de onzorgvuldige en onvoldoende stipte ambtsuitoefening, namelijk het niet boeken of het op de verkeerde begrotingskredieten boeken van verwijlrenten, het niet uitzoeken van kasverschillen in de boekhouding en het niet rapporteren van kasverschillen naar het college, en het niet tijdig nakijken en afboeken van wachtrekeningen.

Verzoeker wordt op 29 januari 2009 en 5 maart 2009 gehoord.

Bij besluit van 5 mei 2009 legt de gemeenteraad van Schoten hem voor de ten laste gelegde tuchtfeiten de tuchtstraf van de blaam op.

Op 11 juni 2009 stelt verzoeker bij de beroepscommissie een beroep in tegen de tuchtstraf. Bij beslissing van 8 december 2009 wijst de beroepscommissie het beroep af en beslist zij dat de opgelegde tuchtstraf van de blaam ‘wordt gehandhaafd en bevestigd’.”

3.2. De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd:

“[...].

2/ Nazicht en beoordeling

1. De feiten, als grondslag van de tuchtstraf:

Naar luid van de oorspronkelijke beslissing van 05 mei 2009 wordt de heer Martens verweten wat volgt:

- het niet zorgvuldig of binnen een redelijke termijn of binnen de afgesproken termijn afhandelen van taken die tot de beroepslichten behoren, het systematisch niet opvolgen van afspraken en de herhaalde

weigering om regelmatig gegeven opdrachten uit te voeren (tenlasteleggingen 1, 5 en 7)

- de onzorgvuldige en onvoldoende stipte ambtsuitoefening, met name:

o het niet boeken of het op de verkeerde begrotingskredieten boeken van verwijlinteressen (tenlastelegging 2)

o het niet uitzoeken van kasverschillen in de boekhouding en het niet rapporteren van kasverschillen naar het college (tenlastelegging 3)

o het niet tijdig nakijken en afboeken van wachtrekeningen (tenlastelegging 4).

Om redenen zoals uiteengezet in de bestreden beslissing van 05 mei 2009 van de gemeenteraad van Schoten wordt de heer Martens de tuchtstraf van de blaam opgelegd.

2. De argumenten in beroep:

De appellant is van mening dat er onvoldoende rekening werd gehouden met de omstandigheden dat

— er procedurele onregelmatigheden zouden zijn, met name:

1. dat de oproepingsbrief van 4 december 2008 de ten laste gelegde feiten niet zou vermelden (schending van artikel 5, §2 van het besluit van de VL. Reg. 15 december 2006 houdende vaststelling van de tuchtprocedure voor het statutair gemeentepersoneel);

2. de brief van 31 maart 2008 tot kennisgeving van de opening van een tuchtonderzoek zou geen vermelding bevatten van de aard van de feiten noch de datum van de vaststelling of kennisneming van de feiten (schending van artikel 1, 1 van het Tuchtprocedurebesluit)

3. de tuchtonderzoeker zou niet onpartijdig zijn (schending van artikel 1, §1, Tuchtprocedurebesluit).

— de aangehouden feiten geen tuchtfeiten zouden zijn;

— de werkomstandigheden van de ontvanger;

— sommige vermeende tuchtfeiten hoe dan ook zouden verjaard zijn;

— er met betrekking tot de nalatigheidsinteressenboekingen in het dossier bedrijfsvoorheffing geen strafwaardige tuchtfout kan worden vastgesteld;

— de rekeningen werden goedgekeurd zodat zij niet meer ter discussie zouden kunnen worden gesteld en de ontvanger er ook niet meer voor kan ter verantwoording worden geroepen;

— het ondergeschikt om verschoonbare fouten zou gaan;

3. Analyse:

Voor de bespreking van de argumenten in beroep van de verzoekende partij kan voor de goede orde de indeling worden gevolgd zoals omschreven in het beroepschrift en zoals beantwoord in de verweernota van de gemeente Schoten.

1. Verzoeker meent dat artikel 5, § 2 Uitvoeringsbesluit Tuchtprocedure werd geschonden omdat de oproepingsbrief voor het verhoor door de gemeenteraad de ten laste gelegde feiten niet zou vermelden.

Vooreerst dient te dezen, samen met de verwerende partij, te worden vastgesteld dat, gelet op de devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep bij de Beroepscommissie voor tuchtzaken en op haar hervormingsbevoegdheid, onderhavige beslissing in de plaats is gekomen van het tuchtbesluit van 05 mei 2009 en die laatste beslissing uit het rechtsverkeer is verdwenen.

Uit het verweer van de verzoekende partij op de hoorzitting voor de Beroepscommissie, als tevens uit het verloop van het volledige tuchtdossier voor de gemeenteraad van Schoten, blijkt genoegzaam dat de verzoeker zich wel degelijk met een voldoende kennis van zaken heeft kunnen verdedigen tegen de tenlasteleggingen die op zich genomen toch voldoende duidelijk zijn, voorzeker in samenlezing met het tuchtverslag.

Daarenboven heeft de verzoeker ter gelegenheid van de hoorzittingen voor de gemeenteraad uiteraard de mogelijkheid gekregen en genomen om ook dit verweer aan de eerste tuchtoverheid voor te leggen.

Er kan in graad van beroep alleszins niet worden voorgehouden dat de verzoekende partij onvoldoende op de hoogte zou zijn geweest van de hem ten laste gelegde feiten.

2. Verzoeker stelt vervolgens dat artikel 1, §1 Uitvoeringsbesluit Tuchtprocedure zou zijn geschonden omdat de kennisgeving van de start van het tuchtonderzoek geen melding maakt van de aard van de feiten, noch van de datum tot vaststelling of kennisname ervan.

Luidens voornoemde bepaling brengt de tuchtoverheid het betrokken personeelslid onmiddellijk op de hoogte van haar beslissing tot het opstarten van een tuchtonderzoek, met vermelding van de aard van de feiten en de datum van vaststelling of kennisneming van de feiten.

Op 27 maart 2008 beslist de gemeenteraad van Schoten om de gemeentesecretaris te gelasten met het voeren van een tuchtonderzoek, het opmaken van een tuchtverslag en de samenstelling van een tuchtdossier en om Herman Martens ‘op de hoogte te brengen van onderhavig besluit tot het starten van het tuchtonderzoek, met vermelding van de aard van de feiten en de datum van kennisneming ervan.’ (citaat)

Bij aangetekende brief van 31 maart 2008, ontvangen door verzoeker op 03 april 2008, wordt de heer Martens niet alleen in kennis gesteld van voormelde beslissing van 27.03.2008, maar ook van de feiten die hieraan ten grondslag liggen, waarbij alle data die hierop betrekking hebben uitdrukkelijk worden vermeld en waarbij tevens aan verzoeker wordt meegedeeld dat de gemeenteraad kennis nam ‘van deze stukken via het dossier dat vanaf 19 maart 2008 ter inzage lag van de gemeenteraadsleden, voorafgaand aan de zitting van de gemeenteraad van 27 maart 2008’. (citaat)

De brief van 31 maart bevat niet enkel de opsomming van alle stukken die ter staving van het dossier worden bijgevoegd, doch omschrijft bovendien welke mogelijke tekortkomingen aan de beroepsplichten zullen worden onderzocht, meer bepaald de wijze van ambtsuitoefening en de hiërarchische gehoorzaamheid.

Bewuste brief van 31 maart 2008 voldoet dan ook ruimschoots zowel aan de letter als aan de doelstelling van artikel 1, § 1 van het Uitvoeringsbesluit Tuchtprocedure.

Het middel is niet gegrond en wordt dan ook niet aangenomen.

3. Verzoeker meent verder dat de tuchtonderzoeker niet onpartijdig zou zijn geweest, wat een schending zou inhouden van artikel 1, §1 Uitvoeringsbesluit Tuchtprocedure, het geen zich zou hebben geuit in de resultaten van het tuchtonderzoek.

In dat verband stelt de Beroepscommissie vooreerst vast dat de appellant, rekening houdende met de devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep, aan de Beroepscommissie geen enkele vraag heeft gesteld met het oog op een verder onderzoek van de ten laste gelegde en door de gemeenteraad aangehouden tuchtfeiten.

De Beroepscommissie kan nochtans, overeenkomstig artikel 13 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2006 ;op elk ogenblik van de beroepsprocedure aanvullende onderzoeksdaden stellen; daarenboven kunnen, tot het sluiten der debatten, nieuwe stukken en elementen worden aangebracht.

Uit de stukken van het dossier blijkt evenmin dat de verzoeker, na kennisname van de aanstelling van de tuchtonderzoeker, in de brief van 31 maart 2008, de wraking van de tuchtonderzoeker heeft gevraagd.

In de nota ‘samenvatting van het gesprek zoals gevoerd op 07 november 2008 met Herman Martens, gemeenteontvanger, in het kader van het lopende tuchtonderzoek’ wordt met geen woord gerept over de eventuele wraking van de tuchtonderzoeker, terwijl - indien dit de bedoeling zou zijn geweest - dit nochtans het gepaste ogenblik was.

Tenslotte zijn er, uit het verloop van de procedure, geen aanwijzingen dat de gemeentesecretaris het onderzoek niet op een neutrale en correcte wijze zou hebben gevoerd.

Het middel is niet gegrond en wordt dan ook niet aangenomen.

[...].”

IV. Onderzoek van de middelen

A. Vooraf

4. Bij arrest nr. 222.861 van 14 maart 2013, oordeelt de Raad van State dat het vierde middel, dat door het auditoraat gegrond werd bevonden, de oplossing van het geschil niet mogelijk maakt. Bijgevolg heropent hij het debat. Hierna volgt het onderzoek van de overige middelen.

B. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoeker voert de schending aan van artikel 5, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2006 ‘houdende vaststelling van de tuchtprocedure voor het statutaire gemeentepersoneel ter uitvoering van artikel 129, 136 en 143 van het Gemeentedecreet, voor het statutaire personeel van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ter uitvoering van artikel 128, 135 en 142 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en voor het statutaire provinciepersoneel ter uitvoering van artikel 125, 132 en 139 van het Provinciedecreet’ (hierna: tuchtprocedurebesluit), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen’ en van het “formelemotiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”, doordat de bestreden beslissing stelt dat verzoeker voldoende op de hoogte zou zijn geweest van de hem ten laste gelegde feiten, terwijl de oproepingsbrief van 4 december 2008 voor de hoorzitting de hem ten laste gelegde feiten niet vermeldt, zodat uit de motivering van de bestreden beslissing nergens blijkt waarom de Beroepscommissie voor de tucht (hierna: Beroepscommissie) besluit dat verzoeker voldoende op de hoogte was van de hem ten laste gelegde feiten.

Toegelicht wordt dat verzoeker zich – samengevat – voor de Beroepscommissie op een schending beriep van artikel 5, § 2, van het tucht-procedurebesluit en dat in het licht van de formelemotiveringsplicht de motieven uitgedrukt in de bestreden beslissing geenszins volstaan. Verzoeker betoogt dat hij zowel in zijn verzoekschrift in hoger beroep, als in zijn antwoordnota alle in de bestreden beslissing aangevoerde argumenten van de Beroepscommissie al op onomstotelijke wijze heeft weerlegd. Verzoeker besluit dat uit de in de bestreden beslissing aangehaalde motieven op geen enkele wijze kan worden afgeleid of en in hoeverre de Beroepscommissie deze grieven van verzoeker in overweging heeft genomen en dat “deze motivering [...] de Beroepscommissie niet [kon] doen besluiten tot een ongegrondheid van het middel”.

6. De verwerende partij voert de onontvankelijkheid van het middel aan in de mate dat het de formelemotiveringsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur aanvoert.

De tussenkomenende partij voert aan dat verzoeker geen belang heeft bij het middel omdat het middel vermeende gebreken betreft in de oproeping om te worden gehoord door de tuchtoverheid in eerste aanleg. De devolutieve werking van het beroep heeft tot gevolg dat verzoeker geen belang heeft bij het middel. Indien er al sprake zou zijn van een procedurefout, dan is die rechtgezet door het beroep en de nieuwe oproeping door de Beroepscommissie.

7. Verzoeker antwoordt in de memorie van wederantwoord op de exceptie van de verwerende partij dat, in essentie, het te dezen niet de gelegenheid is om het debat te voeren of een beginsel van formele motivering als beginsel van behoorlijk bestuur bestaat en zinvol kan bestaan naast de voornoemde wet van 29 juli 1991: het moge volgens verzoeker te volstaan vast te stellen dat alle partijen de draagwijdte van het middel perfect begrijpen.

Wat de exceptie van de tussenkomenende partij betreft, stelt verzoeker dat de devolutieve werking van het hoger beroep geen enkele invloed heeft op de rechtsgeldigheid van de oproepingsbrief in eerste aanleg. De zware gebreken waardoor die oproepingsbrief is aangetast, worden overigens niet goedge maakt door het feit dat verzoeker ondanks die tekortkomingen, zo goed als mogelijk heeft geprobeerd om ter zitting te antwoorden op de grieven “waarvan hij na urenlang zoekwerk in het tuchtdossier dacht dat ze mogelijk nog tegen hem zouden worden opgeroepen in de procedure”.

Ten gronde blijft verzoeker er bij dat de bestreden beslissing zelf niet afdoende is gemotiveerd. Hij voegt er aan toe dat het recht van beroep in een tuchtprocedure impliceert dat op de “verschillende beroepsmiddelen” afdoende wordt geantwoord. Als elk tuchtfeit wordt betwist, moet op elk van deze betwistingen een voldoende specifiek antwoord worden geformuleerd. Het feit dat een tuchtoverheid niet op alle grieven moet antwoorden, neemt niet weg dat van die overheid kan worden verwacht dat zij een antwoord geeft op de grieven die in de bezwaarprocedure op onomstotelijke wijze werden weerlegd,

minstens dat wordt verwezen naar een stuk in het dossier waarin de betrokken partij een antwoord kan vinden op zijn middelen. De bestreden beslissing is terzake enkel gesteund op de motieven die in eerste aanleg zijn ingeroepen maar die in de beroepsprocedure werden weerlegd en geeft op geen enkele wijze aan waarom werd voorbijgegaan aan het verweer van verzoeker in de beroepsprocedure.

8. In de laatste memorie benadrukt verzoeker dat deze oproepingsbrief de “saisine” van de “tuchtrechter” bepaalt zodat de devolutive werking het juridisch belang van deze oproepingsbrief niet wijzigt.

Beoordeling

De excepties bij het middel

9. De exceptie inzake het belang bij het middel

De door de tussenkomende partij opgeworpen exceptie gaat uit van de lezing dat het middel de vermeende gebreken betreft in de oproeping om te worden gehoord door de tuchtoverheid in eerste aanleg. Dit is evenwel niet het voorwerp van het middel. Het middel laat er immers geen twijfel over bestaan dat het wezenlijk de formele merites van de bestreden beslissing bekritiseert: de formele motieven verduidelijken niet hoe de Beroepscommissie ertoe gekomen is om, de grieven van verzoeker ten spijt, te besluiten dat verzoeker voldoende op de hoogte was van de hem ten laste gelegde feiten. De verwerende en de tussenkomende partijen hebben dat ook goed zo begrepen en zij betwisten niet dat het middel ontvankelijk is in zoverre het steun zoekt in de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’.

De exceptie wordt verworpen.

10. De exceptie afgeleid in de mate dat de schending wordt aangevoerd van een formeelmotiveringsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur.

De formelemotiveringsplicht is geen algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. In de mate dat het middel de schending aanvoert van dit “beginsel”, is het niet ontvankelijk.

De exceptie is in de aangegeven mate gegrond.

De gegrondheid van het middel

11. De artikelen 2 en 3 van de voormelde wet van 29 juli 1991 verplichten de besturen hun bestuurshandelingen uitdrukkelijk te motiveren. Deze formelemotiveringsplicht houdt in dat in de beslissing zelf op een afdoende wijze de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de beslissing te grondslag liggen.

Het belangrijkste doel van de formelemotiveringsverplichting is dat verzoeker in de hem betreffende akte zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, zodat hij met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het gepast is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

12. De bestreden beslissing is genomen door de Beroepscommissie. Deze beschikte op het ogenblik van de bestreden beslissing over een hervormingsbevoegdheid (artikel 141 van het gemeentedecreet van 15 juli 2005). Door de devolutieve werking van het georganiseerd beroep verwierf de Beroepscommissie de beslissingsmacht over de zaak zelf, op dezelfde wijze als de gemeentelijke tuchtoverheid (GwH 16 juni 2011, nr. 109/2011, punt B.6.1.) en verdween de in eerste aanleg gewezen beslissing uit het rechtsverkeer.

Voor de Beroepscommissie volstaat het dat zij als tuchtoverheid in hoger beroep motiveert hoe zij zelf de zaak ziet en wat háár ertoe brengt voor de vastgestelde tuchtfeiten de uiteindelijk opgelegde sanctie toe te passen. Voorts verplicht de formelemotiveringsverplichting de Beroepscommissie er niet toe uitdrukkelijk te antwoorden op alle in het beroepschrift verwoorde argumenten en grieven.

13. De formele motivering is hiervoor weergegeven (*supra*, punt 3.2.). Daaruit blijkt ook dat de Beroepscommissie uitdrukkelijk in de beslissing formeel aandacht heeft besteed aan de in administratief beroep aangevoerde grief van verzoeker en dat zij verzoeker aldus het antwoord heeft gegeven dat laat verstaan waarom zijn beroepsargument werd verworpen. De formele motivering terzake verschaft aan verzoeker voldoende duidelijkheid over de motieven hiertoe en doet blijken waarom de Beroepscommissie de grieven van verzoeker niet in overweging heeft genomen. Dit volstaat in het licht van de door verzoeker aangehaalde formelemotiveringsplicht.

Het door verzoeker in het verzoekschrift aangehaalde argument dat de uitgedrukte motivering niet volstaat omdat verzoeker in zijn procedurestukken ingediend in het raam van de administratieve beroepsprocedure, “op onomstotelijke wijze” deze argumenten van de Beroepscommissie heeft weerlegd, maakt op zich niet aannemelijk dat de bestreden beslissing de formelemotiveringsplicht schendt. De formelemotiveringsplicht gaat te dezen niet zover dat ze de Beroepscommissie ertoe zou verplichten de uitgedrukte motieven nog nader te expliciteren omdat deze, naar verzoeker betoogt, door hem al “onomstotelijk” werden weerlegd. Evenmin houdt deze wettelijke vormvereiste in dat de Beroepscommissie verplicht zou zijn uitdrukkelijk te antwoorden op alle door verzoeker voor de Beroepscommissie aangevoerde argumenten waarom de in aanmerking genomen motieven niet deugen. De enkele omstandigheid dat verzoeker zich niet kan vinden in de gegeven formele motivering, maakt die daarom niet onwettig.

14. Verzoeker voert tot slot ook de schending aan van artikel 5, § 2, van het tuchtprocedurebesluit, doch hij bouwt terzake geen specifieke argumentatie op, zodat deze grief ofwel geacht moet worden samen te vallen met wat hiervoor al is besproken, ofwel onontvankelijk te zijn.

15. Het middel kan niet tot nietigverklaring leiden.

C. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

16. Verzoeker voert de schending aan van artikel 1, § 1, tweede lid van het tuchtprocedurebesluit, van de reeds vermelde artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en van het “formelemotiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”, doordat de bestreden beslissing stelt dat de brief van 31 maart 2008 tot kennisgeving van de opening van een tuchtonderzoek “ruimschoots voldoet” zowel aan de letter als aan de doelstelling van artikel 1, § 1 van het tuchtprocedurebesluit, terwijl die brief geen vermelding bevat van de aard en de feiten, noch de datum van de vaststelling of kennisneming van de feiten, zodat uit de motivering van de bestreden beslissing “niet afdoende blijkt waarom de Beroepscommissie besluit dat [de] kennisgeving voldoet aan de vereisten van het tuchtprocedurebesluit”.

Toegelicht wordt – samengevat – dat verzoeker zich voor de Beroepscommissie op een schending beriep van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit en dat in het licht van de formelemotiveringsplicht de motieven die de Beroepscommissie aanhaalt in de bestreden beslissing als antwoord op de grieven van verzoeker, niet volstaan. De algemene overweging dat de brief van 31 maart 2008 ruimschoots voldoet aan zowel de letter als de geest van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit, is volgens verzoeker niet te begrijpen: de tekst van het tuchtprocedurebesluit stelt duidelijk dat er nood is aan een kennisgeving met de aard van de feiten en de datum van de vaststelling of kennisname van die feiten. Het is immers ter vrijwaring van de rechten van verdediging van essentieel belang dat de precieze feiten in de tenlastelegging zijn opgesomd en dat hun datum van vaststelling of kennisname waarheidsgetrouw kenbaar wordt gemaakt zodat er over een eventuele verjaring tegenspraak mogelijk zou zijn. Het louter vermelden van de datum van kennisname van de stukken volstaat geenszins als datum van kennisname van de feiten. Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt op geen enkele wijze of en in hoeverre de Beroepscommissie de grieven van verzoeker in overweging heeft genomen.

17. De verwerende partij en de tussenkomende partij voeren in hun respectieve procedurestukken dezelfde exceptie aan als die welke ze formuleerden ten aanzien van het eerste middel.

Verzoeker verwijst in zijn memorie van wederantwoord op zijn beurt naar zijn verweer tegen de excepties uiteengezet bij het eerste middel.

18. In de memorie van wederantwoord en de laatste memorie benadrukt verzoeker dat niet kan worden ontkend – zonder de bewijskracht van de brief te miskennen – dat voormelde kennisgevingsbrief de aard van de feiten en de datum van vaststelling of kennisname van de feiten niet vermeldt.

Beoordeling

De excepties bij het middel

19. De beide excepties werden bij het eerste middel onderzocht.

De exceptie van de tussenkomende partij is ongegrond om dezelfde redenen als aangegeven bij het eerste middel, die van de verwerende partij is gegrond in dezelfde mate en om dezelfde redenen als uiteengezet bij het eerste middel.

De gegrondheid van het middel

20. De draagwijdte van de formelemotiveringsplicht is hiervoor uiteengezet.

De formele motivering is hiervoor weergegeven (*supra*, punt 3.2.). Daaruit blijkt ook dat de Beroepscommissie uitdrukkelijk in de beslissing formeel aandacht heeft besteed aan de in administratief beroep aangevoerde grief van verzoeker en dat zij verzoeker aldus het antwoord heeft gegeven dat laat verstaan waarom zijn beroepsargument werd verworpen. De formele motivering terzake verschaft aan verzoeker voldoende duidelijkheid over de motieven hiertoe en doet blijken waarom de Beroepscommissie de

beroepsgrief van verzoeker niet in overweging heeft genomen. Er blijkt op afdoende wijze uit waarom naar het oordeel van de Beroepscommissie – op grond van een eigen onderzoek – de brief van 31 maart 2008 “ruimschoots” voldoet aan de doelstelling van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit. Dit volstaat in het licht van de door verzoeker aangehaalde formelemotiveringsplicht. De enkele omstandigheid dat verzoeker zich niet kan vinden in de gegeven formele motivering, maakt die daarom niet onwettig.

21. Verzoeker voert tot slot ook de schending aan van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit, doch hij bouwt terzake geen specifieke argumentatie op, zodat deze grief ofwel geacht moet worden samen te vallen met wat hiervoor al is besproken, ofwel onontvankelijk te zijn.

22. Het middel kan niet tot nietigverklaring leiden.

D. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

23. Verzoeker voert de schending aan van artikel 1, § 1 van het tuchtprocedurebesluit, van de reeds vermelde artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en van het “formelemotiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”, doordat de bestreden beslissing stelt dat er geen aanwijzingen zijn dat de gemeentesecretaris het onderzoek niet op een neutrale en correcte wijze zou hebben gevoerd, terwijl “de (officieel aangestelde) tuchtonderzoeker niet onpartijdig was”, zodat uit de motivering van de bestreden beslissing “niet afdoende blijkt waarom de Beroepscommissie besluit dat de gemeentesecretaris onpartijdig is en voldoet aan de vereisten van het tuchtprocedurebesluit”.

Toegelicht wordt – samengevat – dat verzoeker zich voor de Beroepscommissie op een schending beriep van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit en dat in het licht van de formelemotiveringsplicht de motieven die de Beroepscommissie aanhaalt in de bestreden beslissing als antwoord op de grieven van verzoeker, niet volstaan. Verzoeker stelt nog steeds

geen antwoord te hebben gekregen op zijn grief dat de gemeentesecretaris – die haar nieuwe verantwoordelijkheden nog niet had opgenomen – vanuit die positie niet onpartijdig kon zijn: zij had er hoe dan ook alle belang bij om alle “kasproblemen” te wijten aan verzoeker. Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt niet of en in hoeverre de Beroepscommissie de grief van verzoeker in overweging heeft genomen.

24. De verwerende partij en de tussenkomende partij voeren in hun respectieve procedur stukken dezelfde exceptie aan als die welke ze formuleerden ten aanzien van het eerste middel.

Verzoeker verwijst in zijn memorie van wederantwoord op zijn beurt naar zijn verweer tegen de excepties uiteengezet bij het eerste middel.

25. In de laatste memorie voegt verzoeker nog toe dat de onthoudingsplicht en de in artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit ingeschreven onpartijdigheidswaarborg onafhankelijk bestaan van het uitoefenen van het wrakingsrecht. Voor het overige blijft hij erbij dat hij wel voldoende concrete elementen van gebrek aan onpartijdigheid heeft ingeroepen.

Beoordeling

De excepties bij het middel

26. De beide excepties werden bij het eerste middel onderzocht.

De exceptie van de tussenkomende partij is ongegrond om dezelfde redenen als aangegeven bij het eerste middel, die van de verwerende partij is gegrond in dezelfde mate en om dezelfde redenen als uiteengezet bij het eerste middel.

De gegrondheid van het middel

27. De draagwijdte van de formelemotiveringsplicht is hiervoor uiteengezet.

De formele motivering is hiervoor weergegeven (*supra*, punt 3.2.). Daaruit blijkt ook dat de Beroepscommissie uitdrukkelijk in de beslissing formeel aandacht heeft besteed aan de in administratief beroep aangevoerde grief van verzoeker en dat zij verzoeker aldus het antwoord heeft gegeven dat laat verstaan waarom zijn beroepsargument werd verworpen. De formele motivering terzake verschaft aan verzoeker voldoende duidelijkheid over de motieven hiertoe en doet blijken waarom de Beroepscommissie de beroepsgrief van verzoeker niet in overweging heeft genomen. Er blijkt op afdoende wijze uit waarom naar het oordeel van de Beroepscommissie – op grond van een eigen onderzoek – verzoekers argument dat de tuchtonderzoeker niet onpartijdig zou zijn geweest niet kan worden bijgetreden. Dit volstaat in het licht van de door verzoeker aangehaalde formelemotiveringsplicht. De enkele omstandigheid dat verzoeker zich niet kan vinden in de uitgedrukte motieven, maakt die formele motivering daarom niet onwettig.

28. Verzoeker voert tot slot ook de schending aan van artikel 1, § 1, van het tuchtprocedurebesluit, doch hij bouwt terzake geen specifieke argumentatie op, zodat deze grief ofwel geacht moet worden samen te vallen met wat hiervoor al is besproken, ofwel onontvankelijk te zijn.

29. Het middel kan niet tot nietigverklaring leiden.

E. Vierde middel

30. In de laatste memorie voert verzoeker aan dat in het tussenarrest de Raad van State “zijn rechtsmacht” niet ten volle heeft uitgeput in zoverre in dit vierde middel ook substantiële en gedetailleerde inhoudelijke kritiek werd geleverd op de motivering van de Beroepscommissie. Volgens verzoeker heeft de Raad van State zich in zijn tussenarrest enkel uitgesproken over het middel “in zoverre daarin de techniek van verwijzing naar de motivering van de gemeenteraad als een eigen motivering van de beroepscommissie werd bekritiseerd”. Volgens verzoeker werd in het middel echter ook “de beantwoording, door de Beroepscommissie, van het verweer tegen elk van de beweerde tuchtfeiten op de korrel genomen”.

Beoordeling

31. Verzoeker betoogt dat de Raad van State in tussenarrest nr. 222.861 van 14 maart 2013 zich niet heeft uitgesproken over bepaalde aspecten die volgens verzoeker ook in het vierde middel zouden zijn vervat. Te dezen gaat verzoeker evenwel duidelijk uit van een verkeerde lezing van het tussenarrest. Uit dit arrest blijkt immers dat de Raad van State uitspraak heeft gedaan over het gehele vierde middel. Het komt de Raad van State derhalve niet toe om, zonder het gezag van gewijsde van het voormelde arrest te schenden, opnieuw uitspraak te doen over het middel.

32. Het verzoek aan de Raad van State om zijn “rechtsmacht” uit te putten wat het vierde middel betreft, wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 mei 2014,
door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Geert Debersaques,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad
bijgestaan door	
Bram Van Thillo,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bram Van Thillo

Dierk Verbiest